პროლეტარელნო, ყველა ქვეყანისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქ. სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს ორგანო.

КОМУНИСТ ORGAN CENTRALNOGO i TBILISSKOGO KOMITETOV KP (b) GRUZII i SOVETOS DEPUTATOV TRUDJAŠČIHSJA GRUZINSKOJ SSR

ოთხშაბათი, 18 ნოემბერი, 1942 წ. № 273 (6589). ფასი 15 კაპ.

ჰიტლერელი ყაჩაღები — კულტურის დამნგრევნი

ხანძრების ცეცხლით, ქალაქებისა და სოფლების დანგრევით, მოსახლეობის მოსპობით არის აღნიშნული ჰიტლერული მძარცველი არმიების გზა. სულდაბალი და საზიზღარი, პატიოსნებას მოკლებული და ცხოველთა მდგომარეობამდე მისული ადამიანები — გერმანელი ფაშისტები ველურ, შეიზარავ ძალადობას მიმართავენ საბჭოთა სამხედრო ტყვეებისადმი, ჩვენი ქვეყნის დროებით დაპყრობილი ტერიტორიის სამოქალაქო მოსახლეობისადმი. ისინი ხოცავენ და აუპატიურებენ, ძარცვავენ, აწამებენ. ჰიტლერელი არამზადები ყველგან, სადაც კი ფეხს დაადგამენ, განსაკუთრებული გბოროტებით სწვავენ, ანადგურებენ, ეტაკებენ საბჭოთა ხალხის კულტურულ ძეგლებსა და საუნჯეებს.

მსოფლიო ისტორიის ყველაზე შავ ფურცლებზე კულტურის ძეგლთა მოსპობის არა ერთი შემთხვევა ჩაწერილი, მაგრამ ვერც ერთი მათგანი ვერ შეედრება იმ უმაგვსოებს, რასაც ჰიტლერელთა ბანდა სჩადის. ვეფლურ მომთაბარეთა უროდებმა ხანგრ-ხანის წინამძღოლობით დაანგრიეს შუა აზიის სახელმწიფოთა ძველი კულტურა; მათ არ უწყოდნენ ის, რასაც სჩადიოდნენ. ვანდალთა ბარბაროსობა ტომებმა ცეცხლ მისცეს რომი, ისინი სპობდნენ კულტურის ძეგლებს; მათ არ უწყოდნენ ის, რასაც სჩადიოდნენ. მაგრამ ჩვენს ქვეყანაში შემოჰრიგდა გერმანელებმა საუკუნოდ უწყიან ის, რასაც სჩადიან. თავიანთ დანაშაულებებს ისინი სჩადიან შეგნებულად, გეგმაზომიერად, ტრადიციული გერმანული პედანტიზმით, ანგარიშიანად და აკურატულად. მათ მხეკობაში არ არის ველურების შეუგნებლობა და სტიქიურობა. ეს არის საბჭოთა ქვეყნის ხალხთა კულტურის ალმოფხვრის მოფიქრებული ბიღწი გეგმა, რომელიც იმეღნადვე უაზრო.

დღეს „პრავდაში“ ქვეყნდება გერმანელის — საბჭოდრო ტყვე დოქტორ ნორმან ფერსტერის წერილობითი განცხადება. ეს, უკაცრავად პასუხია, დოქტორი იყო ხელმძღვანელი გერმანელ მძარცველთა ხაზისა, რომელთა სპეციალობასაც შეადგენს საბჭოთა ქვეყნის ხალხთა კულტურის ძეგლების დანგრევა და დატაცება. მისი განცხადება — ეს არის დოკუმენტი, რომელიც ამხილებს კაცობჭაბა ჰიტლერს და მის პირსისხლიან ბანდას, როგორც კულტურის შეგნებულ დამნგრეველს. იგი ცხადაყოფს გერმანულ-ფაშისტური ვანდალიზმის საზიზღარ მექანიკას. ამ დოკუმენტიდან მთელი მსოფლიო იგებს, რომ ალმაფფოთებელი ფაქტები იასნითა პოლიანის, კლინში ჩაიკოვსკის სახლ-მუზეუმის, ჯანეკინში შეგჩეხკოს ძეგლ-საფლავის, მრავალი სახელმწიფო მუზეუმის განადგურებისა, ველი ტაძრების, რუსული ხუროთმოძღვრების ძეგლების მოსპობა, სასახლეებიდან ძვირფასი აივჯის, სუროათების, ქანდაკებების დატაცება — ყველფერი ეს ხდებოდა ჰიტლერული მთავრობის ბრძანებით, გერმანიის საგარეო საქმეთა სამინისტროში ფონ-რიბენტროპის მიერ მოფიქრებული და დამუშავებული გეგმით.

გერმანიის დიპლომატიური ხროვა კვალდაკვალ მიჰყვება გერმანელ ყაჩაღებს — ოფიცრებსა და ჯარისკაცებს. როდესაც გერმანელმა ავტომატებმა თავიანთი საზიზღარი საქმე გააკეთეს, გერმანელი დიპლომატები, საელჩებითა და „ფომკენდორ“ — ბანდიტების იარაღით — შეიარაღებულნი, ამიჯავენ საბჭოთა ადამიანების ბინებს, იჭრებიან სასახლეებში, მუზეუმებში, ძველ ეკლესიებში და საქმიანად ასრულებენ თავიანთ ბინძურ საქმეთაოს — საბჭოთა კაეშრის ხალხების კულტურულ და ისტორიულ ღირებულებათა გაქურდვის, დატაცებისა და დანგრევის საქმეთაოს.

გერმანიის ხელოვნებისმცოდნენი, რომლებმაც გაპყიდეს თავიანთი მეცნიერული სინიდისი, თავმოყრილნი არიან გერმანიის საგარეო საქმეთა სამინისტროსთან არსებული განსაკუთრებული დანიშნულების ასეულებსა და ბატალიონებში. „განსაკუთრებული დანიშნულება“ — ეს არის კულტურის ძეგლთა ძარცვა, ბეროდნა, დატაცება და მოსპობა. ეი რისთვის დასჭირდა ხელოვნებისმცოდნეობა ჰიტლერულ გერმანიას.

კულტურის დანგრევა საბჭოთა ქვეყანაში, ისევე როგორც გერმანელების მიერ ოკუპირებულ სხვა ქვეყნებში, მიზნად ისახავს ხალხთა თავის მოკვეთას სულიერი მხრივ, მათი ინტელიგენციის მოსპობას, მათი კულტურის ალმოფხვრას. ეს არის მზადება დამორჩილებული ხალხების გაგერმანელებისათვის, მათი გადაქცევა მორჩილი და უსიტყვო მონების ჯოგად. გერმანელი ფაშისტები ცდილობენ ალმოფხვრან ოკუპირებული ქვეყნებისა და რაიონების ხალხებში თვით ხსოვნა მათი წარსულის შესახებ, შეაწყვეტონ მათი ისტორიული განვითარება, გადაქცინონ ისინი ბერმანულ უღელში შებმული ორფეხა ხარებად. არამზადები, ისინი სასტიკად აგვიბენ პასუხს ხალხთა ნაციონალური ღირსების ამ შეურაცხყოფისათვის. ისინი გიგიბენ, თუ რას ნიშნავს თავიანი კულტურითო, თავისი ლიტერატურითო, თავისი ხელოვნებით ამაყი ხალხების ღირსების გათელვა.

საბჭოთა ხალხს წინააღმდეგ ყაჩაღური ომის უკვე პირველსავე თვეებში ცნობილი გახდა ფელდმარშალ ფონ რიხეხენაუს სიტყვები ბრძანება. ჰიტლრის დასტურით ამ ფონ არამზადამ მოუწოდა საბჭოთა ქვეყანაში არსებული ყველა კულტურული ძეგლის განადგურებისაკენ. ბრძანებაში უმაგალითო უტიფრობით ნათქვამი იყო: „აღმოსავლეთში არავითარ ისტორიულ ან მხატვრულ ღირებულებას არა აქვს მნიშვნელობა“. არავითარი მნიშვნელობა გერმანელებისათვის, გარდა საკმარო მნიშვნელობისა. ახლა ჩვენ ვიგებთ, რომ საბჭოთა ქვეყანაში დატაცებული კულტურული ღირებულებანი მიაქვთ ბერლინში გერმან ბერინგის ქუჩაზე ადლერის საავჭრო ფირმის საწყობებში. გერმანელი ფაშისტი დამპყრობები, მკვლელები და ძარცველები ცდილობენენ გაესაღებინათ თავი ევროპელი კულტურის დამცველებად. ამ კულტურის გულისათვის ისინი აცხადებდნენ თავიანთ სასაცილო „ჯვაროსნულ ლაშქრობას“, რომელიც ასე სამარცხვინოდ ჩაიფუშა. ახლა ისინი სამოოლოდ არიან მხლებულნენ მთელი მსოფლიოს წინაშე, როგორც კულტურის უაღრესად ბინძური დამნგრეველნი, როგორც დოქტორის დიპლომების მქონე უახლესი ვანდალები, მეცნიერებისა და ხელოვნების შემბილწველები, ვეჭრუკანები, ბანდიტები. მათ გერმანია გადაამეცის ქურდების თავშესაფარად, ნაძარცვი ნივთების საწყობად. და თუ უბრალო ჯარისკაცები, მეფდუქნები, სპეკულანტები, წერილ ეაერები ძარცვავენ მშვიდობიან მოსახლეობას, აგრეთვე სამეცნიერო მასალები, დოკუმენტაცია და წერგნები გაზიდულია გერმანიაში. ამ ოპერაციაში აქტიურ მონაწილეობას იღებდა სამხედრო ექიმი ბაუერი.

მდიდარი დაკლა ევერგო უკრაინის მეცნიერებათა აკადემიის ბიბლიოთეკაში, სადაც ინახებოდა სპარსული, ებრაინური, ჩინური დამწერლობის უაღრესად იშვიათი ხელნაწერები, რუსული და უკრაინული მატიანები, პირველი ცალები იმ წიგნებისა, რომლებიც დაბეჭდა პიოენერმბეკადმი ივანე ფედორო

საბჭოთა საინფორმაციო ბიუროსაგან
17 ნოემბრის დილის ცნობა

16 ნოემბრის ღამის განმავლობაში ჩვენი ჯარები ეწეოდნენ ბრძოლებს მტერთან **სტალინგრადის** რაიონში, **ტუფფეს** ჩრდილოეთ-აღმოსავლეთით და **ნალჩიკის** სამხრეთ-აღმოსავლეთით, სხვა ფრონტებზე არავითარი ცვლილება არ მომხდარა.

* * *

სტალინგრადის რაიონში ჩვენი ჯარები მტრის მეინე ჯგუფთა იერიშებს იგერიებენდნენ. ქალაქის სამხრეთ ნაწილში 6 ნაწილის მებრძოლები აქტიურ მოქმედებას ეწეოდნენ. ბრძოლის ველზე ჯერეფილი მტრის ასზე მეტი შაშანის და სხვა დაჯდა. სტრელნიკის ოვაციოვანი და კრატორის ქვეყნების ბენდეგანის, რომელნიც პირდაპირი დამიზნებით უმეჭველ ცეცხლს, მოსპეს გერმანელთა ერთ ასეულამდე ქვეითი ჯარი. სხვა უბანზე ჩვენი არტილერისტების ცეცხლით გიფანტეთა მტრის ერთ ბატალიონამდე ქვეითი ჯარი.

* * *

სტალინგრადის ჩრდილო-დასავლეთით არტილერისტებმა და ნაღმმტყორცნელებმა ამბ. პოლუკუტოვის მეთაურობით დაანგრიეს გერმანელთა 4 ბეტონდგომი, ბაობშეს 2 ნაღმსატყორცნი და ბატარეის ცეცხლი და გამოფანტეს მტრის სამი ოცეული ქვეითი ჯარი. 5 ქვეგანაყოფი დაზიანეს ან ეწეოდა ბრძოლით. ბზეკრიფეში შეიჭრენ მტრის განლაგებაში, ათეულქუმ 2 ძელმაფური საცეცხლე წერტილი, დაბოლეს 50-ზე ეფიანი ფეოლეს, ბელი 2 დაზეის ტყვიამფრქვევი, 3 ნაღმსატყორცნი და ოფიცერთა ნაწილი დაარბიენეს.

* * *

ნალჩიკის სამხრეთ-აღმოსავლეთით ჩვენი ჯარები აქტიურ საბრძოლო მოქმედებას ეწეოდნენ. ერთ უბანზე ჩვენი ტანკების ჯგუფი სოლოვეთ შეიჭრა მტრის თავდაცვაში, ტანკს ეკიპაჟი უფროს ლეიტენანტ ბარშანის მეთაურობით მეხლეზებით ბასრისა 3 ტანკსაწინააღმდეგო ქვეშეზი და 4 ავტომანქანა. უფროს ლეიტენანტ ტარეშენკოს ტანკმა ბაკეიტა მტრის ერთ ოცეულამდე ქვეითი ჯარი და მოსპო რამდენიმე საცეცხლე ადგილი. ეს ოპერაციები ჩვენ ტანკისტებმა მტრის 4 ტანკი დაწიეთ.

* * *

ტუფფესს ჩრდილო-აღმოსავლეთით გერმანელთა რიცხვოვრივად ბარბარა ძალებმა იერიში მიიტანეს. მაღლობზე, რომელიც ეკუთვნოდა ოცეულ. სამეოთა მებრძოლებმა ტაკეთამფრქვევის ცეცხლით ორეულ მტრის რიგებში, შეშდეგ კი კონტრიერიშე ეკიდეთეს. პიტლერელებმა 160 ბეკეში დასტოვეს ბრძოლის ველზე და უკან დაიხიეს.

* * *

ალექანინის ფრონტზე 6 ნაწილის მზვერავი ჯგუფი შეიჭრა მტრის ზურგში და ბანაობგეთა გერმანელთა ბარნაზონი ერთ-ერთ ადასახლებულ პუნქტში. ბოლეტენი 90 გერმანელი, მოსპობილია 6 ტყვიამფრქვევი და ავტომატური ხარაბანები. წამოუყენეთა ტყვეები. სახენიტო არტილერიის ცეცხლით ჩამოგდებულია მტრის ორი თვითმფრინავი.

* * *

ბელორუსიის პარტიზანების რაზმმა ლიანდაგიდან გადადგეთ მტრის ორი სარკინიგზო ეშელონი, მოსპობილია 2 ორთქლმავალი და 26 ვაგონი. მარცხთა დროს მოკლეულია 110 გერმანელი ჯარისკაცი და ოფიცერი. ბელორუსის პარტიზანების სხვა რაზმი რამდენჯერმე დაესხა თავს მტრის მცირე გარნიზონებს და 85 პიტლერელი გაფანტა.

* * *

როგორც იუწყებიან, გერმანელთა ერთი წყალქვეშა ნაღმ ეკანდინა ეთონ სოქეკი ზღვაში ბალეთოლი. წყალქვეშა ნაღმ მთელი ეკიპაჟი დაიპატიჟეს და მოთათვალეს. ეშელონ-ეს საკონეტენტიალო ბანაკ „ესტონეთელებ“-ში. პატიმრებს ეს ეშელონ-ეს ბრძოლებიანი ბანაკიდან ეკუნ-ეს ბანაკ-ეს ეკუნ-ეს ეკუნ-ეს ეკუნ